

**ภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร**
**THE CONTEMPORARY LEADERSHIP OF EDUCATIONAL ADMINISTRATORS
AFFECTING INTERNAL SUPERVISION WITHIN EDUCATIONAL INSTITUTIONS
UNDER THE EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE, BANG BON DISTRICT,
BANGKOK**

นภัทร ชัยทวีพรภัทร์* และ กัญญ์รัชการย์ เลิศอมรศักดิ์

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Naphat Chaitaweephornphat* and Kanratchakarn Lertamornsak

Educational Administration Program, Faculty of Education, Suan Sunandha Rajabhat University

and Suan Sunandha Rajabhat University

*Corresponding Author E-mail : s64561802081@ssru.ac.th

(วันที่รับบทความ : กุมภาพันธ์ 24, 2567 ; วันที่แก้ไขบทความ : เมษายน 9, 2567 ; วันที่ตอบรับบทความ : เมษายน 17, 2567)

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษานิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร 4) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร จำนวน 194 คน จากกลุ่มประชากรทั้งหมด 391 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.859 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

- 1) ภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหาร โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก
- 2) การนิเทศภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก
- 3) ความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงเท่ากับ 0.923 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- 4) ภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร จากตัวแปรทั้งหมด 4 ตัวแปร ตัวแปรทั้ง 4 ตัว ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ 1) การสร้างแรงบันดาลใจ ร้อยละ 77.10 2) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ร้อยละ 81.80 3) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ร้อยละ 84.30 และ 4) การกระตุ้นทางปัญญา ร้อยละ 85.30 ตามลำดับ โดยร่วมกันพยากรณ์การนิเทศภายในของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 85.30 ($R^2 = 0.853$)

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำร่วมสมัย, ผู้บริหารสถานศึกษา, การนิเทศภายในของสถานศึกษา

Abstract

The objectives of this research are 1) to study the contemporary leadership of educational administrators under the Educational Service Area Office, Bang Bon District, Bangkok, 2) to study internal supervision within educational institutions under the Educational Service Area Office, Bang Bon District, Bangkok, 3) to study the correlation between academic the contemporary leadership of

educational administrators and internal supervision within educational institutions under the Educational Service Area Office, Bang Bon District, Bangkok, 4) to study the contemporary leadership of educational administrators affecting internal supervision within educational institutions under the Educational Service Area Office, Bang Bon District, Bangkok. The sample groups used in this research are educational institution administrators and teachers in the Bang Bon Educational Service Area, Bangkok, numbering 194 people from a total population of 391 people. The instrument used was a questionnaire. It has a reliability value of 0.859. Statistics used in data analysis include percentage, mean, standard deviation, pearson's correlation coefficient and stepwise multiple regression analysis.

The results of the research found that :

- 1) Contemporary leadership of executives overall every aspect is at a high level.
- 2) Internal supervision within educational institutions overall, it was at a high level.
- 3) The relationship between contemporary leadership of educational administrators and internal supervision within educational institutions. There is a positive relationship at a high level of 0.923 with statistical significance at the .01 level.

4) The contemporary leadership of educational administrators affecting internal supervision within educational institutions under the Educational Service Area Office, Bang Bon District, Bangkok from a total of 4 variables, all 4 variables affect supervision within the educational institution. Significant at the .01 level, arranged from highest to lowest as follows 1) inspiration, 77.10 percent, 2) consideration of individuality, 81.80 percent, 3) having influence with ideology, 84.30 percent, and 4) Intellectual stimulation, 85.30 percent, respectively, together predicting the internal supervision of educational institutions at 85.30 percent ($R^2 = 0.853$).

Keywords : Contemporary Leadership, Educational Administrators, Internal Supervision within Educational Institutions

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสถานการณ์ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาอย่างรวดเร็ว และมีการพลิกผันเป็นอย่างมากตามความเปลี่ยนแปลงของเงื่อนไขต่าง ๆ ในการพัฒนาของประเทศไทยส่งผลให้บริบทและปัจจัยต่าง ๆ นั้นต้องมีการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) การพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา จำเป็นต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพทางด้านวิชาการ เนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการปฏิบัติอย่างหลากหลาย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 14) ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการที่สำคัญ คือ กระบวนการบริหารกระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน กระบวนการจัดการเรียนการสอน เป็นหน้าที่หลักของผู้บริหารและครูร่วมกันวิเคราะห์หลักสูตร จัดการเรียนการสอน วัดและประเมินผล ส่วนกระบวนการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ รู้ทันสถานการณ์ นโยบายการจัดการศึกษาหลักสูตรและองค์ประกอบต่าง ๆ สำหรับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต้องอาศัยการจัดการนิเทศอย่างเป็นระบบ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญที่จะสนับสนุน ส่งเสริมการศึกษาอย่างจริงจัง ในสังคมปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันแล้วว่าการเปลี่ยนแปลงของการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและต้องมีการวางแผนดูแลควบคุมบุคลากรในองค์กรในการปฏิบัติงานต่าง ๆ เพื่อให้ประสบผลสำเร็จการศึกษา ซึ่งจัดเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพการจัดการศึกษาต้องเป็นไป เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในด้านการดำรงชีวิตที่สามารถอาศัยอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขการพัฒนาของมนุษย์นั้นต้องควบคู่กับการปฏิรูปการศึกษาจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องทำควบคู่กันจัดอยู่ในการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 คือการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัด

การศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 6) ซึ่งสามารถสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนทุกคนเป็นกำลังของชาติให้มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกายจิตใจอารมณ์และสติปัญญาควบคู่กับความรู้ด้านคุณธรรมมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นทักษะพื้นฐานรวมทั้งจำเป็นต่อการศึกษต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิตได้ด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 11) ซึ่งบุคลากรทุกฝ่ายจะมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาภารกิจที่สำคัญประการหนึ่งของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องมีภาวะผู้นำที่ดีในการส่งเสริมการบริหารและการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นแนวทางที่ช่วยปรับปรุงคุณภาพการศึกษาแก้ไขสิ่งที่บกพร่องด้านการพัฒนาให้มีความสามารถส่งเสริมให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอน

ภาวะผู้นำร่วมสมัยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยตามแนวคิดของ Gardiner (2006 : 560-584) กล่าวว่า ความสัมพันธ์เชื่อมโยงถึงวิวัฒนาการการเปลี่ยนแปลงของทฤษฎีภาวะผู้นำภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคมและรูปแบบขององค์กรที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามรูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ องค์ประกอบทั้งภาวะโดดเด่นตลอดเวลามุ่งมั่นด้านสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม ค่านิยมข้อมูลข่าวสาร เทคโนโลยีสารสนเทศและเรื่องอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งทางบวกและทางลบ และยังคงส่งผลกระทบต่อเนื่องมาถึงปัจจุบันนี้ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของผู้ได้บังคับบัญชาให้เกิดแรงจูงใจและความพึงพอใจในการทำงานรวมถึงสมรรถนะและศักยภาพของผู้ได้บังคับบัญชาที่เป็นปัจจัยส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดความยอมรับว่ามีอิทธิพลมาก คือ ภาวะผู้นำและภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง Burns (1978 : 20) ได้กล่าวถึง ผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่เชื่อว่าผู้บริหารควรมีลักษณะความเป็นผู้นำเชิงเป้าหมายมุ่งให้ผู้ตามให้ปฏิบัติตามตามที่คาดหวังไว้ระบุข้อกำหนดงานอย่างชัดเจนเพื่อให้รางวัลการแลกเปลี่ยนความพยายามที่จะบรรลุผลตามเป้าหมายให้สมาชิกพอใจในการทำงานตระหนักถึงความต้องการของผู้ตามพยายามให้ผู้ตามได้รับความต้องการและการตอบสนองที่สูงขึ้นเน้นพัฒนากระตุ้นและยกย่องซึ่งกัน สามารถปฏิรูปการศึกษาระบบการเรียนการสอนให้ทันสมัยตามการเปลี่ยนแปลงภายใต้เงื่อนไขการแข่งขันเพื่อสร้างข้อได้เปรียบและความมุ่งมั่นของสังคมที่ดำเนินไปอย่างรวดเร็วและรุนแรงในปัจจุบันให้เกิดความหลากหลายที่จะนำไปเปลี่ยนแปลงบริบทและโครงสร้างของการบริหารจัดการศึกษาให้เข้ากับสภาพการเปลี่ยนแปลงยึดหลักความมีเอกภาพเชิงนโยบายหลากหลายในการปฏิบัติเพื่อส่งผลต่อประสิทธิภาพสูงสุดของระบบการบริหารจัดการศึกษารูปแบบใหม่ภายใต้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่จะนำมาซึ่งความสำเร็จของกระบวนการปฏิรูปการศึกษาของไทยได้ในอนาคตทำให้ส่งผลต่อการศึกษาและการนิเทศการศึกษาที่มีการช่วยเหลือและปรับปรุงจากความเป็นผู้นำ

การนิเทศภายในสถานศึกษานั้นแต่ดั้งเดิมในสมัยก่อนจะดำเนินการโดยศึกษานิเทศก์และผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งในปัจจุบันการนิเทศภายในสถานศึกษาจะดำเนินการโดยผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกระบวนการที่สามารถนำมาพัฒนาครูเพื่อให้ครูนั้นได้ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ การนิเทศภายในถือเป็นกระบวนการที่สำคัญที่สามารถนำมาชี้แนะและช่วยเหลือครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุดที่ตั้งอยู่บนหลักการของประชาธิปไตย ได้แก่ การเคารพซึ่งกันและกัน การนิเทศการศึกษานั้นจึงมีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยเหลือปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพทั้งยังส่งเสริมประสานงานในด้านวิชาการในโรงเรียนเพื่อพัฒนาหลักสูตรและคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนปรับปรุงและประเมินการสอนผลการเรียนตลอดจนให้เกิดความงอกงามทางวิชาชีพครูสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและในปัจจุบันบุคลากรในโรงเรียนส่วนมากมีความรู้ความสามารถเพียงพอจึงสามารถใช้ประโยชน์และทรัพยากรเหล่านี้ให้สามารถเกิดประโยชน์ได้อย่างสูงที่สุดจึงมีความจำเป็นต้องใช้ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินการแทนเพื่อลดงานของศึกษานิเทศก์การศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของผู้บริหารสถานศึกษาให้เหมาะสมกับภาวะผู้นำร่วมสมัยที่มีความทันสมัยกับปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามวิวัฒนาการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ได้ให้นโยบายการศึกษาและกลยุทธ์วิสัยทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับด้านการศึกษาที่จะสามารถเสริมสร้างพัฒนาสมรรถนะของนักเรียน โดยการจัดทำตามแผนปฏิบัติงานราชการกรุงเทพมหานคร ปี 2566 สอดคล้องกับแผนตามหลักเกณฑ์แนวทางปฏิบัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และมีการแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 2) ในการบริหารจัดการศึกษาได้ตามมาตรฐานสากลในการพัฒนาคุณภาพชีวิตยกระดับคุณภาพการศึกษา สู่ความเป็นเลิศตามยุทธศาสตร์ของกรุงเทพที่ได้วางไว้โดยมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพ

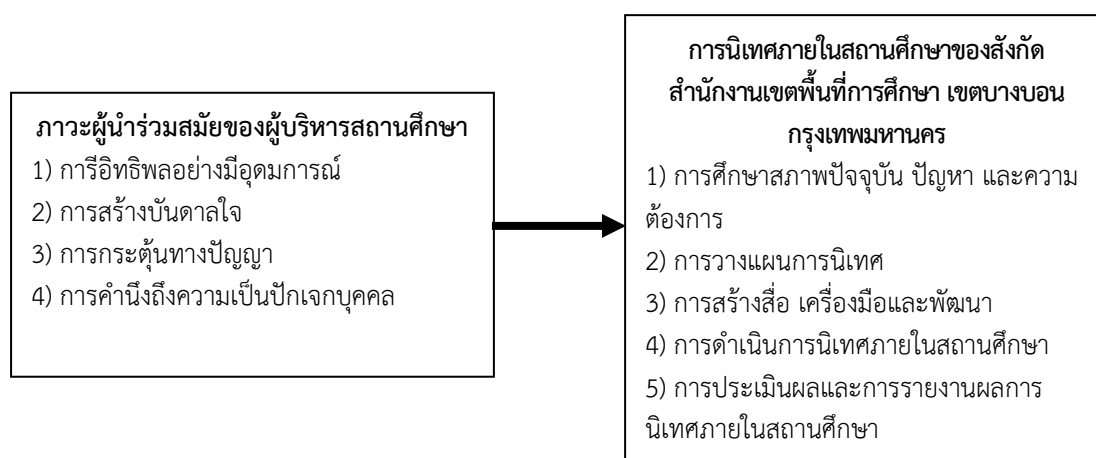
เพื่อพัฒนาสู่อัตลักษณ์ผู้เรียนแห่งมหานครที่พร้อมด้วยคุณธรรมที่จะสามารถนำนโยบายเหล่านี้มาพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนได้เพื่อให้เด็กได้มีประสิทธิภาพโดยมีผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ความเสียสละในการปฏิบัติงานช่วยเหลือและพัฒนาครูนักเรียนให้มีประสิทธิภาพให้ส่งผลกลับตามพันธกิจและนโยบายที่ทางสำหรับนักการศึกษาได้ตั้งเอาไว้

จากความสำคัญของภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ที่มีการส่งเสริมให้เกิดภาวะผู้นำเพื่อเสริมสร้างการนิเทศภายในสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร และความสัมพันธะระหว่างภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ที่สามารถแก้ไขได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้เพื่อช่วยชี้แนะแนวทางให้ครูได้จัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพสมบูรณ์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร
4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการนิเทศภายในสถานศึกษา ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร
2. ภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ด้านที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร
3. ภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพยากรณ์การนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต บางบอน กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 9 โรงเรียน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 24 คน และครู จำนวน 367 คน รวมทั้งสิ้น 391 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งหมด 194 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 12 คน และครู จำนวน 182 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของ Krejci and Morgan (1970 : 607-608) การที่ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างผู้ทำวิจัยทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วนตามขนาดของโรงเรียน การเลือกกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการเทียบจำนวนประชากรแต่ละขนาดกับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย รายละเอียด ดังนี้

ขั้นที่ 1 จำแนกสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ออกเป็น 3 ขนาด คือ สถานศึกษาขนาดเล็ก ประชากรจำนวน 89 คน สถานศึกษาขนาดกลาง ประชากร จำนวน 161 คน และ สถานศึกษาขนาดใหญ่ ประชากร จำนวน 142 คน

ขั้นที่ 2 นำมาเทียบสัดส่วนขนาดตัวอย่างจากการคำนวณโดยใช้สูตรการคำนวณของเครซีเมอร์แกน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 194 คน เป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 44 คน สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 80 คน สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 70 คน

ขั้นที่ 3 เทียบสัดส่วนจากกลุ่มตัวอย่างของสถานศึกษาแต่ละขนาด ได้กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาและครู ดังนี้

1. สถานศึกษาขนาดเล็ก กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน ครู จำนวน 40 คน
2. สถานศึกษาขนาดกลาง กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 6 คน ครู จำนวน 74 คน
3. สถานศึกษาขนาดใหญ่ กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ครู จำนวน 68 คน รายละเอียด

ดังตาราง

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดโรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
เล็ก	7	81	88	4	40	44
กลาง	12	149	161	6	74	80
ขนาดใหญ่	5	137	142	2	68	70
รวม	24	367	391	12	182	194

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับภาวะผู้นำร่วมสมัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เพื่อสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ 3) ตำแหน่ง 4) ประสบการณ์ในการทำงาน 5) ขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 40 ข้อ

โดยแบบสอบถามตอนที่ 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของ Likert's Scale ในเกณฑ์การให้คะแนนมี 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง ภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติในระดับมาก

3 หมายถึง ภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษาการปฏิบัติในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษาการปฏิบัติในระดับน้อย

1 หมายถึง ภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษาการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 50 ข้อ จำแนกเป็น 5 ด้าน

โดยแบบสอบถามตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของ Likert's Scale เกณฑ์การให้คะแนนมี 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง การนิเทศภายในสถานศึกษามีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง การนิเทศภายในสถานศึกษามีการปฏิบัติมีการปฏิบัติในระดับมาก

3 หมายถึง การนิเทศภายในสถานศึกษามีการปฏิบัติมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

2 หมายถึง การนิเทศภายในสถานศึกษามีการปฏิบัติมีการปฏิบัติในระดับน้อย

1 หมายถึง การนิเทศภายในสถานศึกษามีการปฏิบัติมีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาแนวคิด หลักการ และทฤษฎีเกี่ยวกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการตั้งข้อคำถามและสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 3 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67-1.00

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่คุณเชี่ยวชาญเสนอแนะแล้วนำแบบสอบถามฉบับจริงไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) แบบสอบถามมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.983

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง และเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 194 คน โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากภาควิชาบริหารการศึกษาเพื่อส่งถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร

2. ดำเนินการจัดส่งลิงค์แบบสอบถาม (Google form) ไปยังผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร และได้รับแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์กลับคืนมา จำนวน 194 ฉบับ

3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาเพื่อนำมาลงรหัสข้อมูล และนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมดมาดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์เรียบร้อยของแบบสอบถามทุกฉบับ และนำข้อมูลที่ได้รับมาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้คอมพิวเตอร์ในการคำนวณค่าสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ มีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

นำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ผ่านโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยใช้การวิเคราะห์ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) พร้อมนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษา

นำข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำและการนิเทศภายในสถานศึกษา ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายด้านและภาพรวม ซึ่งพิจารณาค่าเฉลี่ยคะแนน ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูล เพื่อนำไปเทียบกับเกณฑ์ของ Best (1981 : 482 อ้างใน สุวิมล ติรภานันท์, 2557 : 185) ดังนี้

ภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษา

ค่าเฉลี่ย 4.50–5.00 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำร่วมสมัยอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50–4.49 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำร่วมสมัยอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50–3.49 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำร่วมสมัยอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50–2.49 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำร่วมสมัยอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.49 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำร่วมสมัยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การนิเทศภายในสถานศึกษา

ค่าเฉลี่ย 4.50–5.00 หมายถึง การนิเทศภายในอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50–4.49 หมายถึง การนิเทศภายในอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50–3.49 หมายถึง การนิเทศภายในอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50–2.49 หมายถึง การนิเทศภายในอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.49 หมายถึง การนิเทศภายในอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำร่วมสมัยกับกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient's) สำหรับการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543 : 144) ซึ่งมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์ระหว่าง 0.80 ขึ้นไป อยู่ในระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.60–0.79 อยู่ในระดับค่อนข้างสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.40–0.59 อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.20–0.39 อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ต่ำกว่า 0.20 อยู่ในระดับต่ำ

การวิเคราะห์ภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ผลการวิเคราะห์สรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 194 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 53.61 เป็นเพศชาย จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 46.39 มีตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครู จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 93.81 และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 6.19 มีประสบการณ์ในการทำงานสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 11–15 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 26.29 ประสบการณ์ในการทำงานในช่วง 1–5 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 25.26 ประสบการณ์ในการทำงานในช่วง 16 ปีขึ้นไป จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 24.74 และประสบการณ์ในการทำงานในช่วง 6–10 ปี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 23.71 มีวุฒิการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาปริญญาโท จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 53.09 และปริญญาตรี จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 46.91 มีขนาดสถานศึกษาส่วนใหญ่ของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 41.24 สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 36.08 และเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 22.68

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร โดยรวม

ภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษา	n = 194		ระดับภาวะผู้นำร่วมสมัย
	$\bar{X}$	S.D.	
1. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	4.02	0.59	มาก
2. การสร้างบันดาลใจ	4.03	0.57	มาก
3. การกระตุ้นทางปัญญา	4.11	0.48	มาก
4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.15	0.46	มาก
รวม	4.08	0.48	มาก

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากจำนวน 4 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.46) ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.48) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.57) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.59)

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร โดยรวม

การนิเทศภายในสถานศึกษา	n = 194		ระดับการนิเทศภายในสถานศึกษา
	$\bar{X}$	S.D.	
1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ	4.17	0.48	มาก
2. ด้านการวางแผนการนิเทศ	4.07	0.50	มาก
3. การสร้างสื่อ เครื่องมือผลการพัฒนาสื่อ	4.07	0.47	มาก
4. ด้านการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา	3.97	0.60	มาก
5. ด้านการประเมินผลและการรายงานผลนิเทศภายในสถานศึกษา	4.07	0.41	มาก
รวม	4.07	0.45	มาก

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.48) ด้านการวางแผนการนิเทศ ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.50) ด้านการสร้างสื่อเครื่องมือและการพัฒนาสื่อ ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.47) ด้านการประเมินผลและการรายงานผลนิเทศภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.41) ด้านการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.60)

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Y	ระดับความสัมพันธ์
X ₁	1.000	-	-	-	.841**	สูง
X ₂	.840**	1.000	-	-	.878**	สูง
X ₃	.694**	.787**	1.000	-	.817**	สูง
X ₄	.702**	.769**	.814**	1.000	.814**	สูง
X	-	-	-	-	.923**	สูง

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงเท่ากับ 0.923 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง ($r = 0.814 - 0.878$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เรียงลำดับจากด้านที่มีความสัมพันธ์สูงไปหาต่ำ ได้แก่ X_2 มีความสัมพันธ์ที่ระดับ 0.878 X_1 ความสัมพันธ์ที่ระดับ 0.841 X_3 ความสัมพันธ์ที่ระดับ 0.817 และ X_4 ความสัมพันธ์ที่ระดับ 0.814

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน

โมเดล	ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	F	P
1	X_2	.878	.771	647.548	.000
2	$X_2 X_4$	.904	.818	429.080	.000
3	$X_2 X_4 X_1$	.918	.843	339.482	.000
4	$X_2 X_4 X_1 X_3$	.924	.853	272.967	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษา X_2 เป็นตัวพยากรณ์ สามารถพยากรณ์การนิเทศภายในสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ได้ดีที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 77.10 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ X_4 เข้าไป มีอำนาจในการพยากรณ์ ร้อยละ 81.80 เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 4.70 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ X_1 เข้าไป จะมีอำนาจในการพยากรณ์ ร้อยละ 84.30 เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 2.50 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ X_3 เข้าไป จะมีอำนาจในการพยากรณ์ ร้อยละ 85.30 เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 1.00

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน วิเคราะห์ภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร

ตัวแปรพยากรณ์	การนิเทศภายในสถานศึกษา				
	b	SE _b	β	t	p-value
1. X_2	.256	.048	.327	5.313	.000
2. X_4	.191	.050	.198	3.822	.000
3. X_1	.219	.039	.291	5.598	.000
4. X_3	.184	.050	.196	3.694	.000
R = .924, R ² = .853, a = 0.616					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 5 พบว่า ในการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ คือ X_2 , X_4 , X_1 และ X_3 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ .256, .191, .219 และ .184 ตามลำดับ และมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ .327, .198, .291 และ .196 ตามลำดับ โดยตัวแปรทั้งสี่รวมกันพยากรณ์ความแปรปรวนของการนิเทศภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 85.30 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์การนิเทศภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร โดยใช้คะแนนดิบ

$$Y' = 0.616 + 0.256X_2 + 0.191X_4 + 0.219X_1 + 0.184X_3$$

สมการพยากรณ์การนิเทศภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$Z'_y = 0.327ZX_2 + 0.198ZX_4 + 0.291ZX_1 + 0.196ZX_3$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้พบข้อประเด็นที่น่าสนใจ และควรนำมาอภิปรายและนำเสนอต่อไปนี้

1. ภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารในปัจจุบันต้องมีทักษะร่วมสมัยใหม่ เพื่อให้เป็นกระบวนการใช้สิทธิพลต่อกิจกรรมของกลุ่มในองค์กรให้ได้ใช้พลังงาน หรือความพยายามไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้ตั้งเอาไว้เป็นการสร้างอิทธิพลร่วมกันดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ ในปัจจุบันนั้นทักษะภาวะผู้นำร่วมสมัยจะต้องมีการประยุกต์เข้ากับโลกเพื่อให้เกิดความทันสมัยมากขึ้นมีการสร้างวิสัยทัศน์ของผู้นำที่มีเป้าหมายเป็นอุดมการณ์ในการปฏิบัติ งานอย่างชัดเจนสร้างแรงจูงใจให้เกิดแรงบันดาลใจกับผู้ปฏิบัติงานหรือผู้ร่วมงานมีเจตนาที่ดีที่มีการคิดในแง่บวกเพื่อวิสัยทัศน์และการกิจของสถานศึกษาลำทำในสิ่งใหม่ใหม่เพื่อแสดงให้เห็นคุณค่าของตนเองในทุกอิริยาบถ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างตามโมเดลสำหรับผู้ตามเป็นผู้นำที่นายกองเคาเรนบับถือศรัทธาไว้วางใจและทำให้ผู้ตามเกิดความภาคภูมิใจที่จะร่วมปฏิบัติงานด้วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับรัตติกรณ์ จงวิศาล (2559 : 14) ผู้บริหารเป็นกลไกสำคัญและมีอิทธิพลสูงต่อคุณภาพของผลลัพธ์ที่ได้จากระบบการศึกษาคุณภาพและประสิทธิภาพทางการศึกษามักขึ้นอยู่กับผู้นำเสมอ การที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะบริหารให้ได้ผลดีนั้นจำเป็นต้องมีการเสริมพลังให้ผู้บริหารได้มีโอกาสฝึกและใช้ความเป็นผู้นำหรือภาวะผู้นำได้อย่างเต็มศักยภาพ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีคุณลักษณะที่เหมาะสมที่จะเป็นผู้นำซึ่งจะต้องใช้รูปแบบภาวะผู้นำที่เหมาะสมและมีสมรรถนะในการบริหารงานผู้นำหรือผู้บริหารต้องเสริมสร้างค่านิยมที่ดีให้กับบุคลากรของตนเองเพื่อให้มีเป้าหมายร่วมกันคือการทำงานแบบมีส่วนร่วมโดยร่วมกันคิดร่วมกันวางแผนและร่วมกันปฏิบัติความสำเร็จของการบริหารยุคปฏิรูปการศึกษานั้นจะขึ้นอยู่กับสภาพของการบริหารสถานศึกษาและปัจจัยคุณภาพของผู้บริหารเป็นสำคัญซึ่งปัจจัยหนึ่งที่สำคัญก็คือพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ฝึกฝนพัฒนาและเรียนรู้ได้เพื่อให้เป็นผู้นำหรือผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอนุพันธ์ พูลเพิ่ม (2563 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 มี 3 ตัวแปรหลัก คือ ด้านภาวะผู้แบบแลกเปลี่ยน ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และด้านภาวะผู้นำแบบเหนือขึ้น ซึ่งสอดคล้องกันในตัวแปรของด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ในตัวแปรย่อยคือ 1) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 3) ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา 4) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

2. การนิเทศภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากปัจจุบันมีความสำคัญในการนิเทศเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และตอบสนองกับผู้เรียนในการพัฒนาวิชาชีพครู พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน การช่วยเหลือครูโดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ เปิดโอกาสให้แลกเปลี่ยนปัญหาในด้านต่าง ๆ พร้อมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงและทันสมัยต่อโลกปัจจุบันมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับกับณัฐพร วัตถุ (2560 : บทคัดย่อ) การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดจันทบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งศิริ นุ่มศิริ (2564 : บทคัดย่อ) ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตส่งเสริมสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตส่งเสริมสามัคคีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตส่งเสริมสามัคคีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมและราย

ด้านไม่แตกต่างกันส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในของผู้บริหาร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร จากตัวแปรทั้งหมด 4 ตัวแปร มีตัวแปรที่ทดสอบแล้วส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 2 ตัวแปร ตามลำดับ ได้แก่ 1) การสร้างแรงบันดาลใจ 2) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 3) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 4) การกระตุ้นทางปัญญาอภิปรายได้ดังนี้

3.1 ภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษา การสร้างแรงบันดาลใจ เป็นตัวแปรแรกที่เข้าสู่สมการพยากรณ์ มีค่าอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 77.10 แสดงให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องร่วมกับครูในการส่งเสริมการสร้างแรงบันดาลใจ เพื่อกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานมีความสุข สบายใจในการปฏิบัติงาน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรรณรงค์การสร้างแรงบันดาลใจ กระตุ้นให้ผู้ร่วมงานมีกำลังใจในการปฏิบัติงานไม่ว่าจะเล็กหรือใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Oke, et al. (2009) ได้พัฒนาการสร้างแรงบันดาลใจ (Inspirational Motivation) ผู้นำจะต้องกระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่นเกิดความเข้าใจกับสิ่งที่ท้าทายในองค์กรโดยจะต้องทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความรู้สึกกระตือรือร้นและคาดหวังทางที่ดีและทำการเชื่อมระหว่างความคาดหวังกับความรับผิดชอบวิสัยทัศน์ร่วมกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ Bass and Avolio (1994) กล่าวว่า การสร้างแรงบันดาลใจ (Inspirational Motivation : IM) หมายถึง ผู้นำประพฤติในทางที่จูงใจให้เกิดแรงบันดาลใจกับผู้ตามโดยการสร้างแรงจูงใจภายในการให้ความหมายและท้าทายในเรื่อง งานของผู้ตาม ผู้นำจะกระตุ้นจิตวิญญาณของทีม (Team Spirit โดยการสร้างเจตคติที่ดีและการคิดบวก ผู้นำจะทำให้ผู้ตามสัมผัสกับภาพที่งดงามของอนาคต ผู้นำจะสร้างและสื่อความหวังที่ผู้นำต้องการอย่างชัดเจน ผู้นำจะแสดงการอุทิศตัว หรือความผูกพันต่อเป้าหมายและวิสัยทัศน์ร่วมกัน ผู้นำจะแสดงความเชื่อมั่นและแสดงให้เห็นความ ตั้งใจอย่างแน่วแน่ว่าจะสามารถบรรลุเป้าหมายได้ ผู้นำจะช่วยให้ผู้ตามมองข้ามผลประโยชน์ของตน เพื่อวิสัยทัศน์และการกิจขององค์กร ผู้นำจะช่วยให้ผู้ตามพัฒนาความผูกพันของตนต่อเป้าหมายระยะยาว

3.2 ภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษา การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลเป็นตัวแปรที่สองที่เข้าสู่สมการพยากรณ์ มีค่าอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 81.80 แสดงให้เห็นถึงจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้อง Bass and Riggio (2006) ผู้นำจะมีดูแลเอาใจใส่ผู้ตามเป็นรายบุคคล และทำให้ผู้ตามรู้สึกมีคุณค่าและมีความสำคัญผู้นำจะเป็นที่ปรึกษา เพื่อการพัฒนาผู้ตาม โดยจะเอาใจใส่ในด้านความต้องการของปัจเจกบุคคล เพื่อผลสัมฤทธิ์และความเติบโตของแต่ละคน ผู้นำจะพัฒนาศักยภาพของผู้ตามและเพื่อนร่วมงานให้สูงขึ้น และยังปฏิบัติต่อผู้ตามโดย ให้โอกาสในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ สร้างบรรยากาศของการให้ ความสนับสนุน คำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคลในด้านความจำเป็นและความต้องการ ผู้นำมีการส่งเสริมการสื่อสารสองทาง มีการปฏิสัมพันธ์กับผู้ตามเป็นการส่วนตัว และให้ความสนใจในความกังวลของผู้ตาม รวมทั้งยังมองบุคคลเป็นบุคคล มีการเอาใจเขามาใส่ใจเรา เปิดโอกาสให้ผู้ตามได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ที่ท้าทายความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของชานาญ คำปัญญาลีโนทัย (2559 : 24) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล เน้นพัฒนาศักยภาพคน เป็นพี่เลี้ยงและที่ปรึกษา เปิดโอกาสการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เปิดโอกาสผู้มี ความสามารถ สนับสนุนความเจริญก้าวหน้า พัฒนาสู่ความเป็นเลิศ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสร้างการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ที่ยึดมั่น มีความสามารถในการมองการณ์ไกล กล้าเผชิญปัญหาและใช้ความสามารถในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างดี ไม่ใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ส่วนตน พร้อมจะอุทิศเพื่อปฏิบัติงานให้ถึงเป้าหมาย

1.2 จากการวิจัยพบว่า การนิเทศภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ด้านการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้นการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา ควรจะดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่ได้วางไว้เพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้ร่วมปฏิบัติงานและดำเนินข้อมูลต่อไปได้อย่างถูกต้อง

1.3 ภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษา การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลและการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ส่งผลต่อการนิเทศภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำที่มีความน่าเคารพนับถือ ไม่ใช่อำนาจในการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อเข้าข้างผลประโยชน์ มีการชี้แนะ ชี้แนะแนวทาง ผลักดันเพื่อให้ครูหรือบุคลากรมีความเต็มใจในการปฏิบัติงาน กระตือรือร้นในสิ่งต่าง ๆ ตามความต้องการ รับฟังความคิดเห็น และมีการจำแนกงานอย่างชัดเจนเพื่อไม่ให้เกิดความสับสนและสามารถทำงานได้อย่างบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในของสถานศึกษาแต่ละแห่ง เพื่อผู้รับผิดชอบสถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถวางแผนพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษาเพิ่มมากขึ้น และเพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในของสถานศึกษา โดยศึกษาจากสถานศึกษาที่มีความพร้อมและความเข้าใจทางการนิเทศภายในสถานศึกษาแบบเป็นขั้นตอนที่ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาอื่น ๆ ต่อไป

2.3 ควรมีการนำเอาองค์ประด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลของภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษามาพัฒนาเป็นกรอบแนวคิดในการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ.2545 และ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ : ศูรสภาลาดพร้าว
- _____. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ชำนาญ คำปัญญาสินชัย. (2559). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในฝัน : พหุกรณีศึกษา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ณัฐพร วัฒน. (2560). การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รัตติกรณ์ จงวิศาล. (2559). ภาวะผู้นำ : ทฤษฎี การวิจัย และแนวทางสู่การพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุ่งศิริ นุ่มศิริ. (2564). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตส่งเสริมสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุวิมล ตีรภานันท์. (2557). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการประเมินและการวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อนุพันธ์ พูลเพิ่ม. (2563). การศึกษาภาวะผู้นำร่วมสมัยของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย, 5 (1), 74-89.
- Bass, B. M., and Riggio, R. E. (2006). *Transformational Leadership*. New York : Psychology.
- Bass, B. M. and Avolio. (1994). *Transformational leadership: Industrial, military, and education*. New Jersey : Lawrence Erlbaum.
- Burns, J. M. (1978). *Leadership*. New York : Harper and Row.

- Gardiner. (2006). Urban School Principals and Their Role as Multicultural Leader. **Urban Education**, 41 (6), 560-584.
- Krejcie, R. V., and Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. **Educational and Psychological Measurement**, 30 (3), 607-608.
- Oke, Adegoke., et al. (2009). "The Influence of Leadership on Innovation Processes and Activities". **Organizational Dynamics**, 38 (1), 64-72.